

Utdrag ur "Sigma genom tiden" som gavs ut till Sigmas 55-årsfest 2014.

Sigmas historia 1958-1974

Sigma planeras

Studentverksamheten inom Akademien tog fart på allvar i början på 20-talet då Kemistklubben grundades (1923). Inom MNF fanns den naturvetenskapliga klubben som grundats 1935.

År 1947 började man inom MNF med en föredragsserie. Främst fysiker och matematiker samlades på sin fritid för att åhöra olika föredrag. Initiativet togs av fil.dr. Börje-Oskar Ekelund som länge verkade som lektor i fysik vid Åbo Akademi. Gruppen ville också ta ett namn och fil.mag. Sven Lindholm föreslog finurligt nog den stora grekiska bokstaven **Sigma**. Förebilden var en förening i Helsingfors, troligen Liimes. Det första föredraget hölls 21.10 1947 kl 20.00 på studentkåren. Föredragshållaren B. Ekelund talade om *Aristoteles betydelse för vetenskapens utveckling*. Närvarande vid föredraget var 13 personer, bland dem Nils Pipping, Gunnar af Hällström, Bertel Forslin, Gunnar Pipping, Sven Lindholm, H. Otman och Alf Friman.

Bland deltagarnamn finner vi också andra prominenta personer som Nils-Olof Mustelin och Karl-Gustav Fogel. Boris Sjöberg minns att man drack te på dessa möten. Verksamheten blev alltmera sporadisk mot slutet av 50-talet.

Sigma grundas

Under läsåret 1958-59 togs initiativ för att uppliva Sigma igen. Man funderade länge på om Sigma skulle verka som en student eller kombinerad student och lärarförening, men kom till slut till slutsatsen att en renodlad studentförening ändå är bäst.

En kommitté bestående av Per Stenius, Gun Hansen, Kurt Pörn och Aimo Törn utarbetade stadgar för studentföreningen, vilka antogs vid det konstituerande mötet den 12 februari 1959. I början var Sigma menad som en ämnesförening för hela MNF och den ersatte den Naturvetenskapliga Klubben som hade existerat tidigare, men som inte längre var verksam. Paragraf 1 i stadgarna, som angav ändamål och verksamhetsform lydde:

Föreningen Sigma, som är en specialförening vid Åbo Akademis Studentkår, har till uppgift att sammanföra de studerande vid Åbo Akademis Matematisk-Naturvetenskapliga Fakultet och tillvarata deras gemensamma intressen inom och utom Akademien.

Till första funktionärer för föreningen valdes Kim Lindblom, ordförande; Ebbe Nyman, sekreterare; Kurt Pörn, skattmästare; Rose-Maj Strandén, värdinna; Aimo Törn, klubbhövding. Till revisorer valdes Bo Eriksson och Clas Grägg med Robi Lindblad som suppleant.

Verksamheten i början

Sigmas första verksamhetsberättelse redovisar två möten förutom det konstituerande mötet. Under ett av dessa talade Nils Mustelin om Werner von Brauns Das Marsprojekt. Te och smörgås var standard under dessa möten. Aktiva medlemmar var ca 30.

Nästa verksamhetsår hölls redan sex sammankomster. Bland programmet hittar vi S. Sippels demonstration av sin förmåga att räkna i huvudet. Sigmas medlemmar var på den här tiden väldigt morgonpigga. Bland annat hölls lillajulsfest klockan 7 i Fysikaliska institutet och vårutfärd till Hallis fors klockan 6.15. Verksamhetsåret avslutades med en vårutfärd till Uittamo efterföljd av en öl och korvafton i roddbassängen. Antalet aktiva medlemmar hade redan fördubblats till 60.

1960-70 De roliga åren

60-talet gick i det glada festandets tecken. Efter 5-årsfesten hölls årsfesterna årligen, ofta på restaurang Itämeri. Bland festtalen hittar vi professor Fogels festtal om "Eulers brev till en tysk prinsessa". I protokollen konstateras : "Därmed konstaterade talaren att det fanns intelligenta damer".

Istället för våra nuvarande gulnäbbssitsar hade man årligen så kallade fadder & barn sitsar. Tutorerna var alltså faddrar på den tiden.

Exkursioner företogs också årligen till olika ställen, bl.a. Helsingfors och Tammerfors. Utomlands for man inte ännu i detta skede.

1967 utmanade Sigmas styrelse Kemistklubben på en antifetmiad vilket resulterade i därpromenader på nätterna. Sigma förlorade med minsta möjliga marginal, men erhöll dock diplom och plakett. Roddbassängen, den populära festlokalen, brann under det här året.

1968 hölls en fågelexkursion till Runsala. Ifall du anar ugglor i mossen så är det skäl att berätta att den verkade gå ut på att hitta öflaskor som var utplacerade på strategiska ställen. Öflaskorna delades sedan "sigmaitiskt". "Dessutom kunde ett och annat fjäderfä iakttagas". Samma år installerades också en läskedrycksautomat till sigmaiternas förfogande.

Följande år tog Sigma ett allvarligt steg mot att försöka skaffa ett eget klubbrum. Ansökan inlämnades på hösten till fakulteten, men inget svar erhöles. På årsfesten 1970 formulerade sig Sigmas dåvarande ordförande mycket väl i sitt hälsningstal och påpekade att Sigma led av utrymmesbrist för de då närvarande professorerna. Resultatet var att man sedermera fick en egen klubblokal.

1970-74 De oroliga åren

Denna period blev en förändringarnas period. Mycket vanns och mycket förlorades. Politiken kom att spela en allvarigare roll i Sigmas verksamhet med bland annat Paavo Salminen på barriaderna verkande för de studerandes rättigheter. Den heta potatisen var förvaltningsreformen där man ville få mera påverkningsmöjligheter för de studerande och man kämpade hårt mot "etablissemangen". För att inte gå händelserna i förväg börjar vi med den glada början på 70-talet.

1970 och 71 var mycket trevliga år i Sigmas historia. Sigma hade ett eget klubbbrum och man planerade ivrigt på hur man kunde förbättra lokalen. En jukebox skaffades till klubbbrummet. Jukeboxen utbyttes senare till en flipper. Julfesten ordnades naturligtvis i klubbbrummet och det deltog över 100 deltagare på julfesten, vilket visade att det var ganska stort. Till skillnad från nutiden, så ordnades dessa julfester alltid på lillajulaftonsmorgonen och startade vid 7-tiden. Studerande var morgonpigga på den tiden!

Annat program som ordnades var schackspel och filmaftnar. På årsfesten 1971 pratade professor Edelman om hans teorier om jordens krökning. Inför vinter-OS 1972 inskaffades en TV. Men tyvärr gällde ordspråket "Easy comes, easy goes". Julfesten 1971, med 100 deltagare, blev den sista någonsin som Sigma firat i en egen klubblokal. Under året 1972 förlorade Sigma sin klubblokal under okända omständigheter.

Förlusten av klubblokalen tog hårt på Sigma. Det tidigare så glada studentlivet i festandets tecken utbyttes mot livets allvarliga realiteter. Politiken kom in i föreningslivet och de två följande åren blev mycket oroliga i Sigmas historia.

Redan början på verksamhetsåret 72-73 var trög trots att medlemsantalet vid årsmötet fyrdubblades. Vi hittar följande text i protokollet:

Vid årsmötet i oktober 72 väljs Birgitta Kvarnström till värdinna. Eftersom det senare visar sig att det inte existerar någon Birgitta Kvarnström vid MNF ersattes hon av Camilla Ekbohm.

Politiken kom att prägla hela verksamhetsåret. Ur årsberättelsen finner vi följande text: "Målet är att omvandla Sigma från att vara en förening med i huvudsak samhällsfrånvärd verksamhet till ett forum där huvudvikten läggs vid att man diskuterar problem i allmänhet och MNF-studerandes problem i synnerhet".

Förvaltningsreformen (Lex Sundqvist) som strävade till att ge mera inflytelsemöjligheter för de studerande var ett stort diskussionsämne. Bland kända namn som aktivt medverkade hittar vi Paavo Salminen, som deltog i möten och verkade för de studerandes bästa. En landsomfattande strejk för studerande föreslås för att påskynda reformen och Sigmas styrelse uppmanar medlemmarna att delta i strejken. Det här faller inte medlemmarna i smaken, utan ett extra medlemsmöte sammankallas den 4 december 1972 där det konstateras att den nuvarande styrelsen har handlat i strid med medlemmarnas åsikter och därför inte mera åtnjuter deras förtroende. Ordförande Mikael Furu, samt styrelsen avskedas och Herrick Sundman väljs till ny ordförande. En del av den gamla styrelsen återvaldes vid mötet. Även f.d. ordförande Mikael Furu återväljs senare i januari till informationssekreterare.

På grund av de oroliga omständigheterna omfattar årsberättelsen endast perioden 23.10 72-28.1.73. Där skriver sekreteraren Jan Arhipainen:

Situationen inom Sigma är för närvarande något förvirrad p.g.a. att man kunna skönja en tydlig politisk polarisering. Man kan endast hoppas att medlemmarnas olika politiska uppfattningar (i fortsättningen) inte skall stå som ett oöverkomligt hinder för att Sigma i fortsättningen skall kunna bedriva en verksamhet i enlighet med MNF-studerandenas verkliga intressen och behov.

Under omlades Sigmas verksamhet grundligt. Förmodligen har det funnits olika åsikter om förändringen, eftersom ett styrelsemöte måste inhiberas på grund av att det inte är beslutsfört. Nya stadgar förbereds som godkänns den 3 april vid ett extra medlemsmöte. Bland annat läggs verksamhetsåret om så att det följer ett kalenderår, istället för att som förr följa studieåret. Månatliga medlemsmöten börjar hållas. Också en arbetsordning, där styrelsemedlemmarnas uppgifter och ansvar definieras, kommer till.

På festfronten så var 1973 ett mycket torrt år. Årsfesten inhiberas på grund av för få anmälda. Senare planeras en förlängd årsfest i form av en kryssning, men också den inhiberas på grund av bristande intresse. Till och med julfesten inhiberas på grund av utrymmesbrist. Enda beviset på att man åtminstone litet förstod sig på att ha roligt är att Sigma erövrade en tredje placering i Mårten Johanssons äggärtävling på Kåren.

I oktober 73 avgår Herrick Sundman som Sigmas ordförande på grund av tidsbrist. Paavo Salminen väljs som ordförande för tiden 30.10-31.12 1973. Under Salminens ordförandeskap blir Sigma medlem i Finlands Matematiska Studentkorporationers Förbund (FMSF/SMYL) efter att länge ansökt om medlemskapet.

Under 1974 görs ett försök att uppliva Sigma. Verksamhetsplanen visar att politiken fortfarande har inflytande, man talar om social-ekonomisk, utbildningspolitisk, service- och informationsverksamhet. Ett 20-tal medlemmar deltar på medlemsmötena.

Sigma beslutar sig för att delta i en studiestödskommitté trots att ordförande Mona Wickström hotar att avgå om så görs. Hon avgår sedermera, dock med orsaken att hon flyttar till annan ort.

Under året delas Sigma upp så att studenterna uppmanas att bilda ämne- och ämnesgruppföreningar inom MNF. Matematik, statistik och ADB föreslås som en grupp medan fysik, kemi kunde vara en annan grupp. I det här skedet planerar man att Sigma skulle fungera som en takorganisation för föreningarna. Den tanken förverkligas dock inte. Sigmas stadgar ändras i november så att Sigma endast verkar som en förening för "de studerande vid Åbo Akademi, vars huvudämne är matematik, statistik eller informationsbehandling".